

איגרות'

בדבר עשיית משמרת לתורה מתוך הלאומיות

אברהם יצחק הכהן קוק

החונה פה בוסק

בעה"י, שלו' וברכה לבי מ"ח גאון ישראל ותפארתו כו' מוהרא"ד שליט"א וכא"ל וכב"כ ש"י ברכת ד' עליהם. תליית על החוה"ש אשר עמנו כולנו כה לחי.

עברו שבועות ימים מיום קבלתי מכתב הדר"ג ש"י ובכל חפצי להשיב על אתר, יצאתי מטורדא לטרדא ולא עלתה בידי להעריך עלי גליון את מאויי לבבי. גם כעת הנני מוקף בחבילי טרדות, יראני השי"ת שמו בחסדו הגדול, ולשמו ית' איחל כי לא יטשני ולא יעזבני.

ע"ד הגמ"ת הוימלי, אחשב לנכון ששם זוה"ר ברח"י דמרנא אלטע ע"ה תנצב"ה, חי הוא בזימל, וכל יודעי' וזכרה לטובה ולתפארת, באופן שיסוד גמ"ח של שלושים ר"כ הי' מצבת זכרון נאה מאד לחפצה הטהור. אבל בכ"ז אם יש את נפש הדר"ג לשוב להדפיס את קו' חבש פאר אחשוב שראוי להקדים, שהוא זכות הרבים נפיש טובא בלעה"י, גם יש תקוה שבהמשך הזמן ישוב הקרן לבעלים ונוכל אח"כ ליסד ע"י גמ"ח.

ומרי דברי מצאתי נכון להעיר לב הוד גאון מרן ש"י כי זה לי ימים אשר שמתי אל לב לראות מה יעשה ישראל ע"ד סערות הדעות הרעות ההולכות ומתרחבות בעוה"ר. ולבבי ישיח בקרבי ובהגיגי חבער אש, האם ח"ו אין מקוה לישראל ע"ז, ואנו מוצאים שבכל דור ודור שרכו דברי שטנה על תורת השי"ת ויסודי האמונה, נמצאו גדולי ישראל שיצאו בפרץ בדברי שכל והשיכו חרפת מחרפים אל חיקם, ובדורינו בעוה"ר משנאי ד' נשאו ראש ואין אומר השב. וראיתי שיסוד הרעה מה שאין עומד בפרץ הוא מפני שגדולי הדור ש"י משכו ידם מהעמיק חקר ביסודי הדעות, ע"כ אין להם בזה דברים רבים ולא יוכלו לדבר את אויבים בשער, ובאמת בדורות שלפנינו לא הי' בזה דבר נחוץ ע"כ הי' מנהגם בצדק, אבל בדורינו חזרה החובכה וניעורה. ע"כ דעתי העני' כי ראוי להשתדל להרחיב ספרים כתובים ע"ד כללי שמירת התורה והמצוה ברוח דעת וחבונה, וראוי להשתמש בכל דבר הממשיך את הלב לפי הזמן, כי זאת היא מלאכת ד', בכלל זה א"לי ואנוהו, התנאה לפניו. כן עשה הרמב"ם ז"ל בדורו שהיו הדעות הפילוסופיות מושכות את הלב, עשה מהם משמרת לתורת השי"ת, אע"פ שבהמשך הזמן בטל כל יסוד הפילוסופיא היונית,

סחביכות מילי דרב אנו מוסיפים כאן מספר איגרות ומאמרים בנושאי הלאומיות וחידוש ישוב א"י, החל ממשנה ראשונה בתקופת חו"ל עד משנה אחרונה לאחר ההתעלות באירא דא"י וההיכרות הממשית עם הישוב החדש. והרצנה לטעות יבוא ריטעה, ומשנה לא זה ממקומה.

ודבר אלקינו יקום לעולם, מ"מ בזמנו הרבה נפשות הציל. והנה מה שהיתה הפילוסופיא בזמנו ז"ל, נחשבת הלאומיות בזמנינו, ע"כ חשבתי למשפט שלא להרחיקה מגבול ישראל, כ"א ליהדה ולהראות איך ממנה ניקח לעבוד את ד' אלקינו, וערכתי ע"ז בע"ה למבחן איזה קונט', שכל מבין הרואה אותם יכיר גדול פעולתם בדורנו, שם דברתי ע"ד יסודי התורה ומצות העקריות, כשבת, מאכלות אסורות ועוד, גם הראיתי פנים על פרטים רבים, איך מבלעדם א"א לקנות את הלאומיות הטהורה שנאותה לגוי קדוש, ושלאומיות אחרת תהפך לרועץ ח"ו, כאשר כבר באנו באש ובמים ונצטרפנו כזהב בכור לדעת כ"ז. והנה אף שאלה הקונ' הם כמר מדלי נגד המון הדברים הקדושים ונעלים שעם לבבי בעה"י לדבר בזה, עכ"פ עוד הייתי חושב להדפיסם בתור עלים למבחן ולהפיצם בישראל. אקוה שזכות הרכים בזה אין דומה לו. ע"כ אם דעת הדר"ג מסכמת אתשוב שראוי יהי' להיות ד"ו מזכרת לנשמת אהובת נפשינו היקרה הטהורה ז"ל, ואיחל למוצא פי הדר"ג מר שליט"א.

אחתום כברכה באה"ר ואה"ע כנה"ר ונפש חתנו כבנו דבק באהבתו כה"י

אברהם יצחק הכהן